

Veileder

Hvordan forebygge radikalisering og håndtere voldelig ekstremisme i Nord-Trøndelag

"Kjernen i forebygging av radikalisering og utvikling av ekstremisme er den samme som for forebygging av blant annet skolefravall, rusproblematikk og kriminalitet. Prinsippet om å tilstrebe tidlig intervensjon gjelder særskilt her. Det inviterer til snarlig innsats på tvers av sektorene."

Oktober 2015

Innhold

Innhold	2
1. Om veilederen	3
2. Informasjons- og taushetsplikt, samtykke og plikt til å avverge lovbrudd	3
3. Definisjoner og sentrale begrep.....	4
4. Mulige bekymringstegn.....	5
5. Mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer	6
6. Mulige tiltak	7
7. Trinnvis oppfølging av bekymring.....	9
8. Ressurser i arbeidet	11
9. Eksempel på en radikaliseringsak.....	12
10. Handling ved varsel om at en person står i umiddelbar fare for å reise ut.....	13
11. Viktige telefonnummer	14
12. Ressursgruppen i Nord-Trøndelag	15
13. Nettsider, informasjon og lenker	16

1. Om veilederen

Denne veilederen er ment å gi informasjon om hvordan man kan møte, følge opp og forebygge radikaliserings og utvikling av voldelig ekstremisme hos unge personer i Nord-Trøndelag.

Målgruppen for veilederen er ansatte i skole, barnevern, helse, kultur, fritid, politi m.m. som arbeider med ungdom. I veilederen finnes noe faktainformasjon, begreper, handlingsplaner, litteratur, lenker og kontaktpersoner m.m. samt tips om bekymringstegn, avklaring og mulige tiltak. Veilederen beskriver en handlingsløype, fra bekymring til handling, - fra de lokale og relativt enkle tiltakene, til tyngre innsatser i tverrfaglig samarbeid med relevante aktører. Veilederen er utarbeidet av ressursgruppen i Nord-Trøndelag fylke. Innholdet i veilederen er tatt ifra ulike nasjonale veiledere og tilpasset Nord Trøndelag.

2. Informasjons- og taushetsplikt, samtykke og plikt til å avverge lovbrudd

I dette arbeidet gjelder det samme lovverket vedrørende samarbeid, som i alt annet arbeid hvor flere samarbeidspartnere er involvert. Det må tas hensyn til den enkelte tjenestes lovverk og regelverk for deling og lagring av informasjon. Regler for sensitive personopplysninger kan være relevant. Unges politiske eller religiøse oppfatning er å anse som en sensitiv personopplysning, jf Personopplysningsloven § 2 (lov nr. 32/2000). Et samarbeid bør bygge på samtykke fra den unge, eventuelt dennes foreldre eller foresatte. Vi minner for øvrig om plikten til å avverge alvorlige lovbrudd.

Avvergingsplikten (strl. § 139)

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater å anmelde til politiet eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgen av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli eller er begått.

Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikten

3. Definisjoner og sentrale begrep

Voldelig ekstremisme

Med voldelig ekstremisme menes at personer og organisasjoner er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstreme religiøse grupper m.m.

Radikalisering

Radikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Prosessen kan være svært kompleks med mange faktorer som spiller inn eller en mer enkel prosess hvor noen få faktorer blir avgjørende.

Avradikalisering

Avradikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i mindre grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål.

Hatkriminalitet

Voldelig ekstremisme er hatkriminalitet. Hatkriminaliteten kan også omfatte trusler, skadeverk m.m. Oslo politidistrikt har utgitt en rapport om hatkriminalitet i 2013. Hendelsen i regjeringskvartalet 22.7.2011 og drapet på Benjamin Hermansen på Holmlia i 2001 er de mest alvorlige eksemplene på hatkriminalitet i Norge i nyere tid.

Nettekstremisme

Nettekstremisme er radikalisering og voldelig ekstremisme på internett. Nettekstremismen består i å fremme ekstreme ideologier og ytringer på internett, som kan rammes av straffeloven § 135 om diskriminerende og hatefulle ytringer.

Marginalisering

Personer som ender opp med å «bevege seg i en gråsoner mellom sosial integrasjon og samfunnsmessig utstøtning», kan bli marginaliserte.

Ofte kan dette komme av at disse personene av ulike årsaker ikke er i stand til å arbeide eller ikke er ønsket i arbeidsmarkedet, og dermed ikke kan bidra fullt ut sosialt og økonomisk i samfunnet

Fremmedkrigere

En betegnelse på en privatperson som av ideologiske eller idealistiske årsaker velger å kjempe i væpnede konflikter utenfor sitt eget land. En fremmedkriger i denne sammenhengen må ikke forveksles med en leiesoldat som inngår lønnet kontrakt. Fremmedkrigere kan være både personer som slutter opp om forhåndsdefinerte FN-registrerte terroristorganisasjoner, men kan også være personer som søker tilslutning i regulære militære systemer. Fellesnevneren er den idealistiske motivasjonen.

4. Mulige bekymringstegn

Her er noen eksempler på mulige bekymringstegn eller signaler. Det er snakk om sammensatt motivasjon og eventuelt flere mulige bekymringstegn. Listen er ikke utfyllende:

MULIGE BEKYMRINGSTEGN
Uttalelser / Ytringer Intoleranse for andres synspunkter. Fiendebilder – vi og dem. Konspirasjonsteorier. Hat- retorikk. Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati. Legitimere vold. Trusler om vold for å nå politiske mål.
Interesser/Utseende/Symbolikk Motiverer til søking/søker etter ekstremistisk materiale på nett. Endring av utseende, klesdrakt m.m. Bruk av symboler knyttet til ekstremistiske idealer og organisasjoner. Endring av adferd og deltagelse på skolen. Man slutter på skolen, med fritidsaktiviteter m.m.
Aktiviteter Opptatthet av ekstremisme på internett og sosiale medier. Deltakelse på demonstrasjoner og voldelige sammenstøt med andre grupper. Bruk av trusler og vold som følge av ekstremisme. Hat-kriminalitet. Reisevirksomhet som kan føre til kontakt med radikale miljø og ekstremister.
Venner og sosiale nettverk Endring av nettverk og omgangskrets. Omgang med personer og grupper som er kjent for ekstremisme. Omgang med grupper der det utøves trusler vold og/eller annen kriminell virksomhet. Medlemskap i ekstremistiske grupper, nettverk og organisasjoner.

5. Mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer

	RISIKOFAKTORER	BESKYTTENDE FAKTORER
Personlige Faktorer	Marginalisering/diskriminering Mangel på/søking etter tilhørighet Skolerelaterte problemer Psykiske problemer Mangel på kunnskap Traumatiske opplevelser Søking etter svar Individuell sårbarhet Selvbilde som offer Mangel på selvkontroll/ impulsivitet	Evne til refleksjon Skoleflinkhet Hobbyer eller aktiv deltakelse i idrett Mestringsfølelse Robusthet Opplevelse av mening Selvtillit Livskvalitet God helse
Familiemessige Faktorer	Påvirkning av transnasjonalt familieliv og nettverk Dårlig samspill i familien Foreldre som sliter i foreldrerollen Sosiale problemer i familien Psykiske problemer i familien Rusmisbruk Fattigdom eller arbeidsledighet Vold eller annen omsorgssvikt Ekstreme sympatier hos venner, familie eller slekt	Ressurssterk familie Høy sosioøkonomisk status Støttende foreldre God kommunikasjon og samspill
Sosiale faktorer	Lav sosial status Mangel på / søking etter tilhørighet Marginalisering Opplevelse av diskriminering Negativ påvirkning av venner Liten/ingen deltakelse i sosiale fellesskap Arbeidsledighet Livsstil som omfatter kriminalitet Utrygt lokalområde	Positiv påvirkning av venner Deltakelse i arbeidslivet Deltakelse i skolen Prososiale venner Deltakelse i storsamfunnet Deltakelse i organiserte eller/og uorganiserte aktiviteter Trygt lokalområde
Motivasjons-Faktorer	Fellesskap - Anerkjennelse – Spenning - Beskyttelse - Ekstremistiske forbilder Opplevelse av at ens religion, kultur, land, nasjon m.m. er under angrep	
Ideologiske og kulturelle faktorer	Politisk debatt – kulturell identitet Misnøye med sosial og økonomisk urettferdighet Legitimering og rettferdiggjøring av vold for å nå mål Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati Konspirasjonsteorier Polariserende fiendebilder	Forståelse for demokrati og valgfrihet Toleranse og respekt for mangfold Kritisk holdning til kilder og informasjon

6. Mulige tiltak

Forebygging er det viktigste i dette utfordringsbildet. Det finnes ingen fasit for hva som virker best i forebyggende arbeid. Det kan benyttes en rekke metoder, tiltak og tjenester innenfor ulike sektorer. Det er summen av de forebyggende innsatsene mot kriminalitet, hat-kriminalitet og voldelig ekstremisme som gir resultater. Den kommunale innsatsen koordineres gjennom SLT-modellen. Her omtales kort noen relevante tjenester, tiltak og metoder.

Samarbeid mellom tjenester og sektorer

I regjeringens *Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme (2014)* legges det opp til en bred tilnærming til utfordringene. Flere av tiltakene som skisseres i handlingsplanen er enda ikke iverksatt, men det forutsettes at dette blir gjort.

Regjeringen vil gjennom handlingsplanen styrke det forebyggende arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, gjennom økt kunnskap, mer samarbeid og bedre koordinering. Innsatsen må styrkes på tvers av fagområder og samfunnssektorer. Målet er å fange opp personer i risikozonen så tidlig som mulig, og møte dem med tiltak som virker. Hvert tiltak i handlingsplanen tilligger ett departement, mens koordineringsansvaret ligger hos Justis- og beredskapsdepartementet.

I kommune, fylkeskommune og stat er følgende tjenester sentrale: Utdanningssektoren ved skolene, kultur- og fritid, barnevern, helsetjenestene, uteseksjonen, NAV, IMDI Justissektoren, PST, politi, kriminalomsorgen, konfliktrådet m.m.

Eksempel på tiltakskjede ved bekymring hos unge personer:

- Bekymring på den enkelte enhet diskuteres først internt med utpekte ressurspersoner.
- Det vurderes om bekymringen skal meldes videre til barnevern og lokalt politi.
- Samarbeid med andre fagmiljø avklares, og forebyggende tiltak iverksettes.
- I hovedsak benyttes eksisterende tiltak og tjenester innenfor skole, barnevern, kultur, NAV, kriminalomsorg, politi m.m.
- Dialog, råd, veiledning og oppfølgingssamtaler med den unge og eventuelt dennes foresatte må tilpasses utfordringene.
- Alvorlige bekymringer meldes av lokalt politi til Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

Dialog som metode

Dialog er en sentral metode for å forebygge voldelig ekstremisme. Dialog som metode er godt kjent fra kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge – både hos kommune og politi. Dialog gir gode relasjoner, forståelse og respekt, som igjen sikrer god forebygging, endring og trygghet – uten ekstremisme.

Politiets bekymringsamtale

Bekymringsamtalen er mye benyttet av politiet i arbeidet med unge lovbrøyttere.

Bekymringsamtalen blir også, i en videreutviklet utgave, benyttet i arbeidet med å forebygge voldelig ekstremisme. Nord-Trøndelag politidistrikt kan gjennomføre samtale alene, i samarbeid med aktuelle kommuner og/eller andre instanser.

Politiets avklaringsamtale

Hovedhensikten med samtalen er å avklare bekymringer knyttet til en persons uttalelser/holdninger og eventuell deltagelse knyttet til ekstreme miljøer.

Dialog med aktuelle aktører

Kommunene og politiet skal ha dialog med moskeer, innvandrersorganisasjoner, minoritetsmiljøer, og andre aktuelle aktører.

Megling og forsoning

Forebygging av ekstreme handlinger og konflikter og overgrep bør følges opp med megling og forsoning mellom partene. Dette kan være gjennom skolemegling, konfliktråd og/eller oppfølgingsteam.

Foreldreveiledning og nettverk

Foreldreveiledning og foreldrenettverk kan etter behov etableres lokalt, regionalt eller sentralt. Det anbefales å ha klare strukturer på hvem som oppretter og følger opp slike nettverk i kommunene.

Tett oppfølging over tid

Kommunen har ansvar for oppfølgingsarbeidet for de mest utsatte barn og unge, da knyttet til aktuell sak. Dette kan være igjennom en mentor, utekontakter, miljøterapeuter, LOS-funksjon, frivillighetsapparatet m.m

En av suksessfaktorene i den type oppfølging er når kontaktpersonen klarer å dra inn nøkkelpersoner som den unge føler at man har en relasjon til. Det å kunne jobbe helhetlig og tett med hjem, skole og fritid vil være viktig i oppfølgingen og videre forebygging.

Exit- og avradikalisering- individuell plan

Tiltak og tjenester samles i en individuell plan, klargjør hvem/hvilken instans som er ansvarlig for den videre koordinering og oppfølgingen. Foresatte/nærpersoner bør inkluderes i arbeidet. Skole/arbeidsgiver/NAV er også viktige motivasjonsfaktorer i exit og/eller avradikaliseringsprosessen.

Oppfølging av personer som har deltatt i kamphandlinger i utlandet (fremmedkrigere)

Personer som er kommet tilbake, innkalles til samtale hos politiet. Det avklares i forkant om andre instanser skal delta.

Det er kommunen der den tilbakevendte fremmedkrigieren er bosatt/bosetter seg som har ansvar for å følge opp personen med god støtte fra andre fagpersoner. Rutiner for varsling til kommunene utarbeides av PST. Rådmannen vil være rollen som varsles, som igjen kanaliserer til kommunens psykososiale kriseteam. Spesialisthelsetjenesten og RVTS vil her være naturlige støttetjenester.

7. Trinnvis oppfølging av bekymring

Inkludering, mestring og opplevelse av tilhørighet

Kjernen i forebygging av radikaliserings og utvikling av ekstremisme er den samme som for forebygging av blant annet skolefravall, rusproblematikk og kriminalitet. Dette handler om at vi i alle områder av samfunnet må arbeide for å motvirke utstøtelsesmekanismer i hverdagslivet til alle barn og unge. Vi må arbeide aktivt for å forhindre at noen føler at de står på utsiden av det «store gode fellesskapet». Vi må forsøke å bidra til at unge utvikler et selvilde og en identitet knyttet til å være del av fellesskapet og ikke et marginalisert og/eller ekstremistisk miljø.

Tidlig intervensjon

Prinsippet om å tilstrebe en tidlig intervensjon gjelder også her. Det er mye mer utfordrende og ressurskrevende å iverksette tiltak når ekstreme holdninger og verdier har fått dypt feste i enkeltpersonen, og en eventuell avradikalisering innebærer å bryte med egen sosiale tilhørighet, identitet og internaliserte normer.

Ressurspersoner på de enkelte enheter

- Alle ungdomsskoler og videregående skoler skal ha rutiner for hvem som følger opp bekymringsmeldinger og som kan kontaktes i saker som handler om radikaliserings. Skoleledelsen ved alle skolene har ansvar for at oppgaver og ansvar blir ivaretatt, at kunnskap blir formidlet og saker blir fulgt opp. En ansvarlig fra skoleledelsen skal vurdere om bekymringen fra ansatte er av en slik karakter at melding gis videre i tiltakssporet.
- Ved de ulike kommunale enhetene anbefales det også at det blir oppnevnt en kontaktperson som vil være den som tar bekymringsmeldingen videre.
- Politiets forebyggende koordinator og radikaliseringskontakt har ansvar for at det forebyggende arbeidet angående radikaliserings blir fulgt opp.

Ressurspersonene ved de enkelte enhetene vil få tilbud om relevant faglig oppdatering.

TRINN	HANDLING	ANSVARLIG
1	Gå i dialog med den unge Ansatte som er bekymret for og/ eller blir oppsøkt av ungdom "kartlegger" mulige bekymringstegn. Drøft eventuelt bekymringene med kollegaer. (se kap. 5)	Ansatte
2	Drøft bekymringen Hvis den unge går på skolen, drøftes bekymringen med ledelsen og eventuelt pedagogiske og faglige ressurser på skolen. Skolen har rutiner for hvem som følger opp disse drøftingene ved behov.	Ledelsen
3	Meld bekymringen Skolen eller enheten kan drøfte saken anonymt med barnevern og/eller lokalt politi. Det sendes eventuelt bekymringsmelding til barnevern og/eller politi.	Skolen Enheten Barnevern Politi
4	Bekymringsamtale Hvis flere instanser er bekymret for radikaliserings, hatkriminalitet og ekstremisme skal politiet følge opp med en bekymringsamtale med den unge og foresatte. Alvorlige bekymringer meldes videre til PST av lokalt politi.	Politi Barnevern Foresatte
5	Tverrfaglig samarbeid Hvem koordinerer arbeidet rundt ungdommen? Lag en plan for å arbeide helhetlig med den unge.	Aktørene på tvers av enheter og forvaltningsnivå / SLT
6	Oppfølging Oppfølging av tiltakene i planen. Relasjonsbygging og mentorordninger for å få hjelp til å finne alternativt miljø, jobb, skole, bolig, idrett, nye rutiner, nettverk og sosial deltakelse. Inkluder foresatte i arbeidet.	Aktører på tvers av enheter/ forvaltningsnivå Tillitspersoner Foresatte
7	Meld bekymring til PST Ved fortsatt bekymring meldes saken til PST av det lokale politiet hvis ikke dette er gjort tidligere.	Politi

8. Ressurser i arbeidet

Regjeringens handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

Handlingsplanen ble utgitt våren 2014 og beskriver aktuelle utfordringer, forebyggingsstrategier, tiltak og forslag til håndtering ved bekymring.

SLT – modellen (Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak)

SLT-modellen er en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. SLT sikrer at de ressursene som allerede finnes hos kommunen og politiet, blir mer samkjørte og målrettede. Gjennom tverrfaglige og tverretatlige samarbeidsfora i hele fylket søker man å avdekke bekymringer i ungdomsmiljøene og å iverksette tiltak.

Lokalt samarbeid mot voldelig ekstremisme i Nord-Trøndelag

Nord-Trøndelag fylkeskommune, kommunene i Nord-Trøndelag, Nord-Trøndelag politidistrikt, Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) er sentrale aktører i det forebyggende arbeid i fylket. Politirådene og SLT - koordinatorene har ansvar for å koordinere og iverksette kriminalitetsforebygging lokalt. Det arbeides med å inkludere det minoritetsspråklige miljøet og andre statlige instanser med i arbeidet. En bred, god og konstruktiv dialog er en forutsetning for å lykkes.

Politiets sikkerhetstjeneste

PST er en særskilt polititjeneste direkte underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. PST er en landsdekkende tjeneste med lokale enheter i politidistriktene. PST forebygger rekruttering til voldelig ekstremisme dels gjennom egne aktiviteter og dels gjennom samarbeid med andre instanser som politi og kommuner.

9. Eksempel på en radikaliserings sak

- **"Noen" mistenker at "X" radikaliseres**
 - a) "Noen" drøfter bekymringen med en kollega
 - b) Bekymring vedrørende radikalisering
 - c) Bekymringen drøftes med overordnet

- **Drøfting med politiet og SLT-koordinator**
 - a) Samtykke (skriftlig) fra klienten til å melde bekymring videre til politiet?
 - b) Ikke samtykke fra klienten, vurderes unntaksbestemmelser i taushetsplikten:
Forvaltningsloven. § 13b, 5 og 6, Barnevernloven. § 6-7, 3. ledd, Sosialtjenesteloven § 44.
4. ledd, Helse og Omsorgstjenesteloven. § 12-1, 3. ledd, Avverging strl. § 139.

- **Bekymringsmelding til politiet og barnevernet**
 - a) Bekymringsamtale/avklaringsamtale eller lignende gjennomføres
 - b) Behov for mer oppfølging: Mobiliseringsmøte med SLT-systemet m.fl. og familien
 - c) Individuell plan lages – koordinator / kontakt person

- **Tiltakene i planen følges opp**
 - a) Evalueringsfrister og hva som skal evalueres hvordan
 - b) Fortsatt bekymring – politiet varsler PST i politidistriktet
 - c) Videre samarbeid politi/PST

10. Handling ved varsel om at en person står i umiddelbar fare for å reise ut

1.

- Kontakt politiet
- Operativ plan fra politiet (pågrepelse, beslagleggelse av pass m.m.)

2.

- Innhente positive ressurser i personens familie/nettverk/trossamfunn som kan bistå
- Innhente aktuelle ressurspersoner i kommunen/fylket/politiet/PST/RVTS/nærmiljøet som kan bistå.

3.

- Er det behov for hjelp fra noen med fenomen og/eller flerkulturell kompetanse?
- Er det behov for hjelp fra frivillige organisasjoner også om personen ikke ønsker hjelp fra det offentlige?

Parallelt så bør det vær en plan i forhold til:

- Oppfølging av familie
- Mediestrategi

11. Viktige telefonnummer

Politiet/PST: 02800

Nødnummer politiet: 112

Alarmtelefonen for barn og unge: 116111

Barnevern: 02180

Telefonnummer og kontaktinfo som er viktig i hver kommune:

Kontaktperson ved det lokale lensmannskontoret:

Navn: _____

Tlf: _____

Kontaktperson ved enheten/skolen/annet:

Navn: _____

Tlf: _____

Andre:

12. Ressursgruppen i Nord-Trøndelag

Ressursgruppen for forebygging av voldelig radikaliserings og ekstremisme i Nord-Trøndelag består av:

Bengt Ivan Blom
Radikaliseringskontakt, Politiet i Nord-Trøndelag
Tlf: 916 19 830
bengt.ivan.blom@politiet.no

Anette Tiller Skjervø
SLT- koordinator i Levanger Kommune og Verdal Kommune
Tlf: 454 63 876
anette.tiller@innherred-samkommune.no

Vigdis Nyhus
Spesialrådgiver, Nord- Trøndelag fylkeskommune
Tlf: 741 15 105
vigdis.nyhus@ntfk.no

Unni Helene Røstad Pedersen
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Tlf: 741 68 168
fmntUPE@fylkesmannen.no

Karim Essahli
Rådgiver, RVTS
Tlf. 938 83 328
Abdel.Karim.Essahli@stolav.no

Khalil Obeed,
Innvandrer-tjenesten, Levanger kommune
406 70 923
khob@levanger.kommune.no

Fatima Almea
Ungdomsrepresentant
Tlf: 986 88 382
f.h.almanea@hotmail.com

13. Nettsider, informasjon og lenker

Regjeringen handlingsplan

http://www.regjeringen.no/pages/38727244/Handlingsplan-mot-radikalisering-og-voldelig-ekstremisme_2014.pdf

Ressursside KRÅD

<http://kråd.no/forebygging-av-radikalisering-og-voldelig-ekstremisme>

Denne nettressursen er et supplement til Regjeringens portal www.radikalisering.no – med særlig fokus på lokal forebygging mot radikalisering og voldelig ekstremisme.

SLT arbeidet kommunene

<http://www.kråd.no/slt/modellen>

PST

Du kan lese mer om PST – eller tipse PST her: www.pst.politiet.no

Bekymringsamtale

Du kan lese mer om bekymringsamtalen i en veileder fra Politidirektoratet.

www.politi.no/vedlegg/rapport/Vedlegg_2333.pdf

Informasjon fra departementene

Dette er nettsiden til departementene med informasjon om radikalisering og voldelig ekstremisme. Nettsiden er for deg som ønsker hjelp, råd eller kunnskap om radikalisering og voldelig ekstremisme. Den kan være nyttig for ansatte i skoler, barnevern og politi, eller for andre som jobber med ungdom, foreldre og de unge selv.

www.radikalisering.no

Forebygging av terrorisme og annen kriminalitet – rapport

Professor ved Politihøgskolen, Tore Bjørgo, har gitt ut en kortfattet rapport, Forebygging av terrorisme og annen kriminalitet, hvor han presenterer strategier og en helhetlig modell for forebygging av terror, voldelig ekstremisme og kriminalitet.

Du finner rapporten her:

http://brage.bibsys.no/politihs/bitstream/URN:NBN:nobibsys_brage_17097/1/forebygging%20av%20terrorisme.pdf

Forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme på internett – rapport

Rapporten gir ny innsikt på et felt som hittil har fått begrenset oppmerksomhet i Norge og internasjonalt. Betydningen av internett og sosiale medier har vært undervurdert når det gjelder radikalisering og rekruttering til ekstremisme. Mye tyder på at internett kan redusere avstanden mellom tanke og handling. Du finner rapporten fra Politihøgskolen her:

http://brage.bibsys.no/politihs/bitstream/URN:NBN:no-bibsys_brage_43577/1/forebygging_av_radikalisering.pdf

Alvorlige hendelser i utdanningsinstitusjoner – veileder

Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet ga høsten 2013 ut veilederen Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Veiledning i beredskapsplanlegging. I veilederen defineres en alvorlig hendelse som en tilsiktet hendelse der våpen eller annen form for vold brukes eller trues med å tas i bruk. Du finner veilederen her:

http://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/Beredskap/UDIR_Veileder%20Alvorlige%20skolehend_we b.pdf

Det kan skje igjen – rapport

Rapporten kommer med forslag til hvordan skolen systematisk og helhetlig kan arbeide mot rasisme, antisemittisme og diskriminering på bakgrunn av elevens etniske, religiøse eller kulturelle tilhørighet. En arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet la fram rapporten i 2011. Du finner rapporten her:

http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Grunnskole/Eidsvagutvalget/Eidsvag_rapport_Det_kan_skje_igjen.pdf

Tilgjengelige, tøffe og trygge? Forebygging av kriminalitet på internett – rapport

Unge nettbruk er omfattende. Mobbing, hatefulle ytringer, trusler, lovbrudd og nettekstremisme forekommer. Redd Barna og SaLTo ga ut rapporten i 2013. Du finner rapporten her:

<http://www.salto.oslo.kommune.no/getfile.php/Salto%20%28PROSJEKT-SALTO%29/Internett%20%28PROSJEKT-SALTO%29/Dokumenter/Rapport%20Nett%20er%20fett-%20Redd%20Barna-SaLTo.pdf>

VINK – Veilednings- og rådgivningssenter i København

VINK er en veilednings- og rådgivningssenter i København kommune som jobber med å forebygge radikaliserings og ekstremisme. Enheten bistår ansatte som jobber med unge i København. Det er et nært samarbeid med SSP, jf SaLTo i Oslo. Du kan lese mer om VINK her:

<http://www.kk.dk/da/om-kommunen/indsatsomraader-og-politikker/tryghed/vink>

VINK – Dialog der nytter (inspirasjonshefte)

I heftet er det samlet emner og metoder fra opplæringsprogrammet i København kommune for ansatte som jobber med unges radikaliserings. VINK ga ut heftet i 2014. Du finner heftet her:

<http://www.salto.oslo.kommune.no/getfile.php/Salto%20%28PROSJEKT-SALTO%29/Internett%20%28PROSJEKT-SALTO%29/Dokumenter/Dialog-der-nytter-VINK%20-K%C3%B8benhavn.pdf>

Danske håndbøker

Social- og integrationsministeriet i Danmark har gitt ut 5 små håndbøker i forebygging av ekstremisme. Målgruppe for bøkene er ansatte i kommunen, politiet og frivillige organisasjoner som jobber med unge. Du finner håndbøkene her:

<http://www.sm.dk/Temaer/DemokratiOgIntegration/ForebyggelseAfEkstremisme/viden-vaerktoejer/haandboeger/Sider/default.aspx>